

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
Факультет економічний
“12” червні 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Біржовий фондовий ринок»

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітня програма: Корпоративні фінанси

Факультет: економічний

Розробник: доцент кафедри організації підприємництва та біржової діяльності,
кандидат економічних наук, доцент Яворська В.О.

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна "Біржовий фондовий ринок" є важливою складовою підготовки висококваліфікованих бакалаврів фінансів, банківської справи та страхування. Програма вивчення навчальної дисципліни «Біржовий фондовий ринок» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування теоретичних знань та практичних навичок з біржової торгівлі на ринках капіталу, що забезпечить формування фахових компетенцій у підготовці фахівців за ОПП «Корпоративні фінанси».

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування	
Освітня програма	Корпоративні фінанси	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Рік підготовки	4	
Семестр	7	
Лекційні заняття	30	
Практичні, семінарські заняття	30	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	120	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Біржовий фондовий ринок» є формування знань, умінь і навичок із біржової торгівлі на фондовому ринку, а також набуття практичних навичок на біржовому фондовому ринку.

Завдання курсу:

- формування у студентів системи знань щодо організації і функціонування біржового фондового ринку;
- вивчення сучасних напрямів розвитку біржового фондового ринку;
- засвоєння студентами основних термінів та понять з біржової торгівлі;
- формування у студентів навичок самостійного й ефективного використання біржових інструментів на міжнародному та вітчизняному фондовому ринку;

- засвоєння студентами основ практичного інтернет-трейдингу на фондовому ринку.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

загальні компетентності (ЗК):

СК 6. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування..

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	с/п	лаб	інд	с.р.		л	с/п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Організаційні засади функціонування біржового фондового ринку													
Тема 1. Еволюція біржового фондового ринку	1	14	2	2			75						
Тема 2. Міжнародні фондові біржі	2,3	23	4	4									
Тема 3. Теоретичні засади функціонування біржового фондового ринку	4	14	2	2									
Тема 4. Регулювання діяльності фондових бірж	5	14	2	2									
Тема 5. Біржові фінансові інструменти	6,7	23	4	4									
Тема 6. Учасники біржової торгівлі	8	19	2	2									
Всього за М.1.	107		16	16			75						
Змістовий модуль 2. Практичні засади біржової торгівлі на фондових біржах													
Тема 7. Види професійної діяльності на фондовому ринку	9	9	2	2			45						
Тема 8. Фондова біржа та її функції	10	9	2	2									
Тема 9. Аналітична оцінка діяльності вітчизняних фондових бірж	11,12	18	4	4									
Тема 10. Фондові індекси	13	14	2	2									
Тема 11. Фінансові деривативи	14	14	2	2									
Тема 12. Інтернет-	15	9	2	2									

трейдинг на біржовому фондовому ринку												
Всього за М.2.		73	14	14			45					
Усього годин		180	30	30			120					

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Еволюція біржового фондового ринку	2
2	Тема 2. Міжнародні фондові біржі	4
3	Тема 3. Теоретичні засади функціонування біржового фондового ринку	2
4	Тема 4. Регулювання діяльності фондових бірж	2
5	Тема 5. Біржові фінансові інструменти	4
6	Тема 6. Учасники біржової торгівлі	2
7	Тема 7. Види професійної діяльності на фондовому ринку	2
8	Тема 8. Фондова біржа та її функції	2
9	Тема 9. Аналітична оцінка діяльності вітчизняних фондових бірж	4
10	Тема 10. Фондові індекси	2
11	Тема 11. Фінансові деривативи	2
12	Тема 12. Інтернет-трейдинг на біржовому фондовому ринку	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Еволюція біржового фондового ринку	2
2	Тема 2. Міжнародні фондові біржі	4
3	Тема 3. Теоретичні засади функціонування біржового фондового ринку	2
4	Тема 4. Регулювання діяльності фондових бірж	2
5	Тема 5. Біржові фінансові інструменти	4
6	Тема 6. Учасники біржової торгівлі	2
7	Тема 7. Види професійної діяльності на фондовому ринку	2
8	Тема 8. Фондова біржа та її функції	2
9	Тема 9. Аналітична оцінка діяльності вітчизняних фондових бірж	4
10	Тема 10. Фондові індекси	2
11	Тема 11. Фінансові деривативи	2
12	Тема 12. Інтернет-трейдинг на біржовому фондовому ринку	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1-6. Організаційні засади функціонування біржового фондового ринку	75
2	Тема 7-12. Практичні засади біржової торгівлі на фондових біржах	45

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт;
- самооцінювання

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Організаційні засади функціонування біржового фондового ринку		
Практична робота 1	ПРН 10. Розуміти основні засади організації та регулювання біржової торгівлі на фондових біржах. Визначати основні етапи становлення та розвитку міжнародної та вітчизняної біржової торгівлі на фондових біржах. Аналізувати міжнародну біржову кон'юнктуру фондових ринків та застосовувати на практиці отримані знання. Розробляти інвестиційні стратегії на основі використання торгівельного симулятора Чиказької товарної біржі CME Group.	10
Практична робота 2		5
Практична робота 3		5
Практична робота 4		10
Практична робота 5		10
Практична робота 6		5
Практична робота 7		5
Практична робота 8		10
Самостійна робота 1	ПРН 10. Розуміти особливості біржової торгівлі на фондових біржах. Аналізувати міжнародну біржову кон'юнктуру та застосовувати на практиці отримані знання.	10
Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Практичні засади біржової торгівлі на фондових біржах		
Практична робота 9	ПРН 10. Розуміти технологічні засади біржової торгівлі на фондових біржах. Визначити основні організаційні умови діяльності посередників на ринках капіталу. Аналізувати міжнародну біржову кон'юнктуру фондових бірж та застосовувати на практиці отримані знання. Розробляти торгівельні стратегії на основі використання торгівельного симулятора Чиказької товарної біржі CME Group.	10
Практична робота 10		10
Практична робота 11		10
Практична робота 12		10
Практична робота 13		5
Практична робота 14		10
Практична робота 15		5
Самостійна робота 2	ПРН5, 10. Розуміти особливості біржової торгівлі на фондових біржах. Аналізувати міжнародну біржову кон'юнктуру та застосовувати на практиці отримані знання.	10
Модульна контрольна робота 2		30

Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Залік		30
Всього за курс		$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3339>.

конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді) - Електронне розміщення курсу на сайті НУБіП України за посиланням: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3339>.

- Яворська В.О. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Біржовий фондовий ринок» студентами спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» ОП «Корпоративні фінанси». Київ : НУБіП, 2024. 48 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» № 738-IX від 19.06.2020 із змінами № 2180-IX від 01.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення 10.05.2025).

2. Закон України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» від 30.10.1996 р. № 475/96-ВР (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення 10.05.2025).

3. Закон України «Про товарні біржі» в редакції Закону № 3585-IX від 22.02.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text>. (дата звернення 10.05.2025).

4. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>. (дата звернення 10.05.2025).

5. Дергалюк М. О. Фондовий ринок: практикум: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 99 с.
6. Ільчук М. М., Яворська В. О., Радько В. І. Організаційні засади здійснення біржових операцій на біржовому ринку. *Інфраструктура ринку*. 2021. № 52. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/52_2021/6.pdf (дата звернення 10.05.2025).
7. Ільчук М. М., Яворська В. О. Міжнародна біржова діяльність : навч. посіб. Київ : НУБІП України, 2024. 588 с.
8. Солодкий М. О., Ільчук М. М., Яворська В. О. Аналіз і прогнозування біржового ринку : навч. посіб. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2020. 642 с.
9. Солодкий М. О., Яворська В. О. Біржовий ринок в умовах глобалізації: стан та перспективи розвитку. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 31. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/archive> (дата звернення 10.05.2025).
10. Сохацька О. М., Панасюк В. М., Роговська-Іщук І. В., Вінницький С. І. Фундаментальний та технічний аналізи міжнародних ринків : навч. посіб. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 309 с.
11. Сутність та особливості фундаментального аналізу міжнародного валютного ринку. URL: <http://library.if.ua/book/131/8725.html> (дата звернення 10.05.2025).
12. Фундаментальний аналіз фінансових інвестицій. Фінансові коефіцієнти. URL: <http://library.if.ua/book/82/5816.html> (дата звернення 10.05.2025).
13. Фундаментальний аналіз ринку фінансових інвестицій. URL: http://pidruchniki.com/11970524/investuvannya/fundamentalniy_analiz_rinku_finansovih_investitsiy (дата звернення 10.05.2025).
14. Яворська В. О. Аналіз торгівлі деривативними контрактами на міжнародних біржах. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 68. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/68-2022> (дата звернення 10.05.2025).
15. Яворська В. О. Аналіз ринків капіталу та організованих товарних ринків. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 69. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/69-2022> (дата звернення 10.05.2025).
16. Fundamental analysis. URL: <https://www.cmcmarkets.com/en/trading-guides/fundamental-analysis> (дата звернення 10.05.2025).
17. Technical Analysis – A Beginner’s Guide. URL: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/career-map/sell-side/capital-markets/technical-analysis> (дата звернення 10.05.2025).
18. Technical Analysis. URL: <https://www.cfainstitute.org/en/membership/professional-development/refresher-readings/technical-analysis> (дата звернення 10.05.2025).
19. Статистичні звіти. URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення 10.05.2025).
20. Звіти про аналіз ринків НКЦПФР. URL: <https://www.nssmc.gov.ua> (дата звернення 10.05.2025).
21. Звіти Української біржі. URL: <http://www.ux.ua> (дата звернення 10.05.2025).
22. Звіти ПФТС. URL: <https://pfts.ua> (дата звернення 10.05.2025).
23. Звіти Фондової біржі Перспектива. URL: <https://www.fbp.com.ua> (дата звернення 10.05.2025).